ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.11.2020 г.
COM(2020) 755 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

Оценка на прилагането на Регламент (ЕС) № 386/2012 от 19 април 2012 година

{SWD(2020) 282 final}

I. КОНТЕКСТ НА ОЦЕНКАТА

Правата върху интелектуалната собственост (ПИС) подкрепят предприемачите и творците, създаващи нови, по-добри и по-ефикасни продукти, технологии и услуги. ПИС също така предоставят стимули за изготвяне и споделяне на академични и научни разработки, художествени произведения и развлекателни продукти. ПИС помагат на изобретателите, авторите и местните общности да получават възнаграждение за своя труд и за приноса си за обществения напредък. ПИС могат да бъдат от полза за малките и новосъздадените предприятия при търсенето на инвестиции и подпомагат разрастването на дружествата и техния износ, като по този начин на по-голям брой потребители се предоставя по-голям избор от продукти и същевременно се създават нови и добре платени работни места[1]. Освен това чрез интелектуалната собственост на потребителите се дава увереност относно качеството и произхода на продуктите, които закупуват.

Интелектуалната собственост е особено важна за ЕС. Европа има отлични постижения в областта на ноу-хау, творческите дейности и иновациите. През 2016 г. отраслите с интензивно използване на ПИС в ЕС[2] са генерирали 82 % от износа на ЕС, което намира израз в търговски излишък от около 182 милиарда евро[3]. Благодарение на патентите, марките, авторското право, промишлените дизайни, моделите и географските означения отраслите на ЕС са защитени от нелоялно възпроизвеждане от страна на конкуренти, които не са инвестирали в творческа, научна и развойна дейност. Чрез системата на ПИС също така се осигурява защита срещу дейността на престъпни организации, които подвеждат потребителите и предприятията с некачествено произведени (и често опасни) имитации. Фалшифицираните стоки могат да имат сериозно въздействие върху здравето и безопасността на потребителите, както и отрицателни последици за околната среда. Фалшифицирането и пиратството се извършват от престъпни организации със световен обхват, на които може да се противодейства единствено със съвместните усилия на публичния и частния сектор и на гражданското общество в рамките на ЕС, но също и в сътрудничество с държави извън ЕС.

През 2009 г. Комисията създаде неформална мрежа от заинтересовани страни от частния и от публичния сектор, загрижени във връзка с нарушенията на ПИС, под

[1] Средностатистически погледнато, дружествата, които притежават ПИС, генерират с 29 % по-високи приходи от служител и плащат с 20 % по-високи възнаграждения, отколкото дружествата, които не използват ПИС — *Intellectual property rights intensive industries: contribution to economic performance and employment in the European Union (Отрасли с интензивно използване на права върху интелектуална собственост: принос за икономическите показатели и заетостта в Европейския съюз),* трето издание, Европейско патентно ведомство и Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) (2019 г.).

[2] *Intellectual property rights intensive industries: contribution to economic performance and employment in the European Union (Отрасли с интензивно използване на права върху интелектуална собственост: принос за икономическите показатели и заетостта в Европейския съюз)*, трето издание, Европейско патентно ведомство и Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) (2019 г.). В съвместния доклад на ОИСР и EUIPO като отрасли с интензивно използване на ПИС се разглеждат отраслите, в които на един служител се падат повече ПИС от средното за всички отрасли. Според доклада отраслите с интензивно използване на ПИС са концентрирани в секторите на производството, технологиите и бизнес услугите.

[3] *Доклад относно защитата и прилагането на правата върху интелектуалната собственост в трети държави*, работен документ на службите на Комисията, 8 януари 2020 г., SWD(2019) 452.

наименованието „Европейска обсерватория за фалшифицирането и пиратството“ (наричана по-нататък „Обсерваторията“). Нейните основни цели бяха следните:

- оценка на обхвата, мащаба и въздействието на нарушенията на ПИС в ЕС;
- подобряване на сътрудничеството между участниците, ангажирани със защитата и спазването на ПИС;
- обмен на най-добри практики в областта на спазването, както и
- повишаване на осведомеността сред потребителите.

През 2010 г. Съветът на Европейския съюз прикани Комисията да уточни допълнително обхвата на компетенциите, задачите и ролята на Обсерваторията[4], в резултат на което Комисията предложи Обсерваторията да бъде прехвърлена към Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO).

През 2012 г. по силата на Регламент (ЕС) № 386/2012[5] (наричан по-нататък „регламентът“) Обсерваторията, чието наименование беше сменено на „Европейска обсерватория за нарушенията на правата на интелектуална собственост“, беше прехвърлена към EUIPO заедно с набор от задачи, насочени към улесняване на дейностите на националните органи, частния сектор и институциите на ЕС за борба с нарушенията на ПИС. Тези задачи бяха добавени към основната мисия на EUIPO да управлява системите на марките, дизайните и моделите на ЕС и да предлага регистрация на такива права на равнището на ЕС.

В регламента освен това се уточнява, че „Службата организира, осигурява административното обслужване и подпомага заседанията на експерти, органи и заинтересовани страни, обединени под наименованието „Европейска обсерватория за нарушенията на правата на интелектуална собственост“ (наричана по-нататък „Обсерваторията“)“. Към 31 декември 2019 г. Обсерваторията се състоеше от 123-ма представители на национални органи, различни отрасли, потребителски организации и гражданското общество, както и на различни международни организации и институционални органи, като ОИСР, Световната митническа организация, Европейското патентно ведомство, Европейския парламент и Европол. Длъжностни лица от различни служби на Комисията също участват в заседанията в рамките на Обсерваторията.

В настоящия доклад Комисията прави оценка на прилагането и функционирането на регламента, като оценява дали първоначално заложените в него цели продължават да са валидни и дали те са постигнати по ефикасен и съгласуван начин[6]. В доклада не са обхванати дейностите на EUIPO извън приложното поле на регламента, т.е. регистрацията на марки, дизайни и модели, нито цялостното функциониране на EUIPO.

[4] Резолюция на Съвета от 1 март 2010 г. относно усъвършенстване на упражняването на правата на интелектуална собственост в рамките на вътрешния пазар (2010/C 56/01).

[5] Регламент (ЕС) № 386/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 19 април 2012 г. за възлагане на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки, дизайни и модели) на задачи, свързани с гарантирането на спазването на правата на интелектуална собственост, включително обединяването на представители на публичния и частния сектор в Европейска обсерватория за нарушенията на правата на интелектуална собственост (ОВ L 129, 16.5.2012 г., стр. 1).

[6] Оценката се изисква по силата на член 8 от регламента.

Комисията започна работа по оценката през 2016 г. Беше извършено проучване от външен изпълнител, публикувано през 2018 г.[7] Най-важното ограничение, констатирано в рамките на проучването, е, че оценката е започнала твърде рано, тъй като първите резултати са започнали да се проявяват в периода 2015—2017 г. За да се подобри оценката, Комисията разшири нейния обхват, така че да включва всички дейности, осъществени от EUIPO по силата на регламента до 31 декември 2019 г.

В настоящия доклад са обобщени заключенията от оценката, като същият ще бъде представен от Комисията на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет. В придружаващия го работен документ на службите на Комисията подробно са разяснени методът, базовият сценарий и констатациите от оценката.

II. КОНСТАТАЦИИ ОТ ОЦЕНКАТА

В рамките на оценката регламентът и неговото прилагане от страна на EUIPO са разгледани въз основа на петте стандартни критерия за оценка: i) ефективност, ii) ефикасност, iii) съгласуваност, iv) целесъобразност и v) добавена стойност от ЕС.

A. Целесъобразност

По критерия „целесъобразност“ бе проучено доколко първоначално заложените в регламента цели са уместни и все още отговарят на настоящите нужди.

Задачите, възложени на EUIPO, могат да бъдат групирани в четири основни области:

1) научни изследвания и споделяне на знания относно ролята на интелектуалната собственост, броя и въздействието на нарушенията на ПИС, както и относно най-добрите практики за спазване на ПИС и предотвратяване на нарушения;

2) осведоменост относно интелектуалната собственост, включително относно рисковете и отрицателното въздействие на фалшифицирането и пиратството;

3) сътрудничество между органите, както и между органите и носителите на ПИС, включително чрез разработването на инструменти и популяризирането на технологии в подкрепа на спазването на ПИС, както и

4) сътрудничество със службите по ИС в държави извън ЕС в областта на спазването на ПИС.

В резултат на оценката бе направено заключението, че всички задачи, възложени на EUIPO, са целесъобразни и днес.

Незаконното предлагане и потребление онлайн на съдържание, защитено с авторско право, като филми, музика и спортни прояви, предавани на живо, продължава да е широко разпространено. В периода 2012—2016 г. пиратството в ЕС е нанесло на звукозаписната музикална индустрия средногодишна загуба от 200 милиона евро и

[7] Technopolis, *Evaluation of the application of Regulation 386/2012 (Оценка на прилагането на Регламент (ЕС) № 386/2012)*, 2017 г., на разположение онлайн на адрес https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/f92d8b87-1dce-11e8-ac73-01aa75ed71a1

1300 работни места. Вносът на фалшифицирани стоки в ЕС е нараснал в стойностно изражение от 85 милиарда евро през 2013 г. (което се равнява на 5 % от общия внос на ЕС) на 121 милиарда евро (6,8 % от общия внос на ЕС) през 2016 г.[8], което е довело до загуби на приходи от стопанска дейност, постъпления от данъци и работни места.

Проведените от изпълнителя интервюта и обратната връзка, получена в рамките на обществената консултация, показват широк консенсус относно целесъобразността на задачите, които са възложени на EUIPO по силата на регламента.

Макар някои заинтересовани страни, по-специално някои представители на притежателите на марки, да изразяват съмнения относно сътрудничеството с органите на държави извън ЕС, 62 % от респондентите в обществената консултация все пак считат това сътрудничество за важно. Заинтересованите страни, интервюирани от изпълнителя, изразяват съгласие, че *„(...) много фалшифицирани стоки идват от трети държави. Много може да бъде направено, за да се постигне по-добро разбиране и съответно да се предприемат действия за борба с фалшифицирането в трети държави, особено в Китай, Югоизточна Азия или Южна Америка“*. Действително е невъзможно да се противодейства ефективно на фалшифицирането и пиратството единствено чрез действия в рамките на вътрешния пазар, без да се вземат предвид местата на производство или каналите за разпространение на фалшификати. Освен това фалшифицирането на европейски марки и незаконното разпространение на защитено с авторско право съдържание на ЕС в държави извън ЕС също нанасят вреди на европейските предприятия.

Не всички заинтересовани страни подкрепят в еднаква степен задачата на EUIPO да насърчава използването на системи за локализиране и проследяване, които помагат за разграничаване на оригиналните от фалшифицираните продукти. Някои граждани изразяват опасения, свързани с правото на неприкосновеност на личния живот, докато носителите на авторски права в общия случай считат тези системи за непригодни за стандартизация, тъй като не съществува универсално решение. При все че свободната конкуренция между решенията за локализиране и проследяване следва да се запази, МСП и потребителите следва да имат лесен достъп до информация относно различните използвани технически решения. EUIPO може да повишава осведомеността и да подобрява прозрачността, без да отдава предпочитание на конкретни продукти. Половината от респондентите в обществената консултация (54 %) и 82 % от попадащите в категорията на специалистите и организациите, считат, че задачите на EUIPO в тази област са важни.

В резултат на оценката не бяха установени пропуски в задачите, възложени на EUIPO по силата на регламента.

Б. Ефективност

Непосредствената оперативна цел на Комисията беше да гарантира, че Обсерваторията разполага с необходимата инфраструктура, за да извършва успешно своите дейности. Преди приемането на регламента в службите на Комисията имаше трима служители,

[8] *„Trends in Trade in Counterfeit and Pirated Goods“ (Тенденции в търговията с фалшифицирани и пиратски стоки)*, Illicit Trade (Незаконна търговия), OECD Publishing, Париж/Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост, 2019 г. В цитираното проучване не са обхванати фалшифицираните и пиратските продукти, произведени и потребявани на вътрешния пазар, нито пиратските цифрови продукти, разпространявани онлайн.

натоварени с управлението на Обсерваторията. В края на 2019 г. в отдел „Обсерватория“ на EUIPO работеха 55 служители. Разходите на EUIPO за дейностите, предвидени в регламента, възлизаха на 2,4 милиона евро през 2012 г. и на 11,7 милиона евро през 2019 г.

EUIPO разшири мрежата на Обсерваторията, като запълни пропуските в предишния ѝ състав, привличайки организации на гражданското общество и други организации със съответния експертен опит. В края на 2019 г. тя се състоеше от 123-ма представители, осем от които представляват организации на потребителите и други организации на гражданското общество. По правило EUIPO се стреми мрежата ѝ от заинтересовани страни да бъде активно ангажирана с планирането и изпълнението на нейните работни програми. Независимо от това някои заинтересовани страни отбелязват, че в няколко единични случая EUIPO не се е допитала в достатъчна степен до тях.

Оценката е положителна и по отношение на дейностите, извършени от EUIPO. При все че EUIPO води добра отчетност за своите дейности, тя следва да въведе механизми за наблюдение с цел оценка на тяхното въздействие и разходите и ползите от тях, подобряване на приоритизирането и планирането и подпомагане на бъдещите оценки.

В проучването на изпълнителя е направено заключението, че EUIPO несъмнено е допринесла за ефективната защита на ПИС, като е постигнала конкретни резултати по всички различни цели по независим от деловите кръгове начин. Това се потвърждава и от 43 % от респондентите в обществената консултация, които считат, че EUIPO е постигнала добри или много добри резултати, като е допринесла за подобряване на защитата на ПИС. Процентът на одобрение е по-висок сред специалистите и организациите (68 %).

EUIPO е разработила прозрачна методика за определяне на броя и въздействието на нарушенията на ПИС, което е задача от първостепенна важност. EUIPO също така е изпълнила ангажимента си по отношение на своята изследователска работа във връзка с приноса на отраслите с интензивно използване на ИС за икономиката и ролята на ИС за резултатите на предприятията. Наред с много други теми, EUIPO е предоставила ценна информация и относно притежаването на ПИС от страна на МСП и затрудненията, които пречат на МСП да се възползват в пълна степен от системата на ИС, както и относно възприятията на потребителите и младите хора за ИС и тяхното поведение по отношение на фалшифицираните продукти и пиратството. Чрез своята обширна научноизследователска и издателска дейност EUIPO допринася за изработването на политиките на равнището на ЕС и на национално равнище. Публикациите на EUIPO съгласно регламента са на разположение онлайн[9]. Необходимо е обаче EUIPO да подобри достъпа до своята богата библиотека. Съществуващите към този момент възможности за преглед на публикации и свързаната с тях функционалност за търсене не са задоволителни.

Издателската дейност на EUIPO допринася за повишаването на осведомеността. Проучванията на EUIPO са споменати в близо 2000 публикувани статии и са генерирали 8,3 милиона евро в рекламна еквивалентна стойност. Наред с това EUIPO е инвестирала 1,5 милиона евро в различни кампании за повишаване на осведомеността, достигащи до най-широка аудитория. Кампаниите, осъществени през 2018 и 2019 г., са достигнали до 60 милиона европейци.

[9] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/observatory-publications.

EUIPO осигурява обучение за служителите на правоприлагащите органи, които участват в борбата с фалшифицирането и пиратството. Обучението се осигурява в сътрудничество със съответните структури за правоприлагане на Комисията, като например Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и други органи на ЕС (например CEPOL, Европол или Евроюст), както и с различни национални и международни органи и организации. С програмата за обучение на EUIPO бе запълнена празнина в развитието на необходимите експертни умения. Понастоящем обучението по въпросите на спазването на ПИС вече не се ограничава до митническите служители. То е предназначено и за полицейски служители, съдии и прокурори, като средният процент на удовлетвореност сред участниците е 97,4 %.

EUIPO постигна значими резултати по отношение на разработването на инструменти за носителите на ПИС и за правоприлагащите органи. В края на 2019 г. 63 правоприлагащи органа разполагаха с достъп до портала за спазването на правата върху интелектуална собственост на EUIPO, включително всички митници в ЕС, Европол, OLAF и полицейските служби от 17 държави членки. Наред с други функции, порталът включва събирани от службите на Комисията данни за трансграничните случаи на задържане, данни, предадени от националните правоприлагащи органи по случаи на задържане на стоки в рамките на вътрешния пазар, както и данни, предадени от над 800 предприятия.

EUIPO играе важна роля за изпълнението на проекти, финансирани от ЕС, в държави извън ЕС. Обществената консултация и проучването показаха, че степента на одобрение на международното сътрудничество на EUIPO като цяло е висока, но не колкото на други области на нейната дейност. Според изпълнителя „*[н]якои заинтересовани страни не са запознати с отговорностите на Обсерваторията по отношение на международното сътрудничество с трети държави“*. Поради това EUIPO следва да засили приноса на представителите в Обсерваторията за нейните дейности, свързани с държави извън ЕС, а също и проследяването на тези дейности от страна на тези лица.

Съгласно регламента държавите членки са длъжни да информират EUIPO за своите политики, обезпечаващи спазването на ПИС, да предоставят статистически данни относно нарушения на ПИС, както и информация относно съдебната практика. EUIPO е договорила с представителите на държавите членки процедура, която е подобрила ситуацията, но в общия случай събирането на данни от държавите членки продължава да бъде сложна задача, по-специално що се отнася до изземването в рамките на вътрешния пазар на стоки, нарушаващи ПИС, и съдебната практика.

Като цяло EUIPO е успяла да изпълни работните си програми по план. При малка част от проектите обаче има забавяне заради промени в приоритетите. Ето защо EUIPO следва да гарантира, че всички договорени проекти са подкрепени от достатъчно ресурси, за да може да изпълни своите ангажименти.

Цялостният резултат от оценката е положителен. Както проучването, направено от изпълнителя, така и обратната връзка, получена в рамките на обществената консултация, сочат, че EUIPO е допринесла за подобряване на спазването на ПИС и е постигнала целите на регламента.

В. Ефикасност

Целта на регламента е да се укрепят и разширят дейностите на Обсерваторията, като същевременно се гарантира нейното устойчиво финансиране, без да има разходи за бюджета на ЕС. Чрез прехвърлянето на Обсерваторията към EUIPO тези две цели бяха постигнати. Всички дейности на EUIPO се финансират от таксите, заплащани от ползвателите на системите на марките, дизайните и моделите на ЕС. За изпълнението на задачите, възложени по силата на регламента, EUIPO заделя за своя отдел „Обсерватория“ около 5 % от годишните си разходи.

Средният бюджет на отдел „Обсерватория“ между 2012 и 2019 г. е 9,25 милиона евро, в които са включени средни разходи за персонал в размер на 3,75 милиона евро. Размерът на разходите е съпоставим с тези на подобни органи на ЕС, като Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании, който получи положителна оценка през 2019 г.[10]

Ползите, постигнати благодарение на регламента, включват наличието на обективни, надеждни и съпоставими данни относно стойността на ИС и относно броя и въздействието на нарушенията на ПИС, наличните инструменти в портала, посветен на спазването на ПИС, широкообхватните програми за обучение на служители на правоприлагащи органи, както и постоянна рамка за действия за повишаване на обществената осведоменост, координирани на равнището на ЕС. Наред с това Обсерваторията дава възможност за споделяне на информация, знания и най-добри практики и има ценен мрежов ефект, който улеснява трансграничното и междусекторното сътрудничество, осъществявано благодарение на редовното взаимодействие на значителен брой органи и заинтересовани страни в една стабилна рамка за трайно сътрудничество.

EUIPO осигурява оптимална стойност на фона на вложените средства. Увеличаването на бюджета и на персонала е довело до по-високи резултати, а разходите за управление на дейностите ѝ, предвидени в регламента, съответстват на тези на други органи на ЕС, осъществяващи подобни дейности. Един-единствен национален орган не може да осигури същите ползи на европейско равнище и според представители на публичния и частния сектор участието в работата на Обсерваторията е ефективно от гледна точка на разходите.

В оценката, извършена от изпълнителя, се заключава, че *„регламентът, предмет на оценката, е прилаган по ефикасен начин. Мненията на различните заинтересовани страни относно някои особености в работата на EUIPO съгласно регламента донякъде се различават. Въпреки това като цяло преобладава мнението, че дейностите и проектите, осъществявани от EUIPO, имат положителен принос за спазването на ПИС, повишаването на осведомеността, генерирането на знания и експертни умения, както и за укрепването на сътрудничеството между всички съответни заинтересовани страни, като същевременно разходите на всички участници в работата на Обсерваторията (например разходът на време) са сведени до минимум. Няма признаци, че екипът на Обсерваторията разполага с твърде много*

[10] Оценка на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН), 14 май 2019 г., COM(2019) 228. В ЕЦМНН работят средно 105 служители на пълно работно време на година, като средният годишен бюджет е 16 милиона евро. За разлика от отдел „Обсерватория“ на EUIPO, тъй като ЕЦМНН е самостоятелна агенция, той има нужда от допълнителен персонал за спомагателни услуги (управление на човешки ресурси, инфраструктура, ИТ системи и др.).

ресурси или че прави несъразмерни разходи за изпълнението на задачите, които са му възложени съгласно регламента.“[11].

Както е посочено по-горе, EUIPO следва да увеличи усилията си за наблюдение на въздействието на различните си инициативи, включително посредством анализ на разходите и ползите.

Г. Съгласуваност

Задачите, възложени на EUIPO съгласно регламента, се допълват взаимно и са съгласувани с общата цел на политиката за намаляване на нарушенията на ПИС. Основаващите се в по-голяма степен на факти знания способстват за обучението и осведомеността, по-добрите инструменти за правоприлагане засилват сътрудничеството и ефикасността, по-активните усилия за правоприлагане допринасят за ограничаване на предлагането на продукти, нарушаващи ПИС, а повишаването на осведомеността помага за намаляване на търсенето. За да се намалят нарушенията на ПИС в рамките на ЕС, е необходимо също така да се достигне до държавите и регионите, откъдето произхождат повечето фалшификати. Мненията, събрани от изпълнителя и в рамките на обществената консултация, сочат, че е налице широк консенсус относно съгласуваността на задачите, възложени на EUIPO по силата на регламента.

EUIPO изготвя и изпълнява своите годишни работни програми след консултации със службите на Комисията. В резултат на това дейностите на EUIPO допълват и подпомагат дейностите на Комисията в тази област, независимо дали са във връзка с авторското право, или с правата върху индустриална собственост (като например патенти, марки, дизайни и модели или географски означения), или са съсредоточени върху вътрешния пазар, границите на ЕС или държави и региони извън ЕС. EUIPO осигурява ценна подкрепа за няколко инициативи на Комисията. Така например EUIPO организира обучителни програми за експерти, извършващи предварителната диагностика във връзка с ПИС, която Комисията предоставя на разположение на МСП, занимаващи се с иновации. EUIPO подпомага службите на Комисията и като улеснява сътрудничеството между носителите на права и интернет платформите за борба с продажбата на фалшифицирани продукти онлайн. EUIPO подпомага Комисията при организирането на събития за митническите органи, при които основно се набляга на спирането на вноса на фалшифицирани продукти. EUIPO също така допълва работата на Комисията, свързана с борбата с пиратството, чрез различни бази данни и инструменти (Agorateka, базата данни за осиротели произведения и т.н.). Наред с това тя изпълнява финансирани от ЕС проекти на тема интелектуална собственост в държави извън ЕС. Публикуваните проучвания на EUIPO често биват цитирани в документи на ЕС, свързани с политиката, като например стратегията за единния пазар от 2015 г., пакета от мерки в областта на авторското право от 2016 г., инициативата за стартиращите предприятия от 2016 г. и пакета от мерки в областта на интелектуалната собственост от 2017 г. EUIPO също така е осигурила сътрудничеството с компетентните органи на ЕС, като например Европол[12], CEPOL[13] и Евроюст[14], в частност в областта на обучението. Тясното сътрудничество между службите на

[11] Technopolis, стр. 70.
[12] Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането.
[13] Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането.
[14] Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие.

Комисията и EUIPO гарантира, че дейностите на последната са приведени в съответствие с приоритетите на Комисията. Важно е обаче EUIPO ясно да посочва тези връзки в своята комуникация със заинтересованите страни.

Д. Добавена стойност от ЕС

Резултатите, постигнати благодарение на създаването на Обсерваторията и приемането на регламента, не биха били възможни без намеса на равнището на ЕС. EUIPO разполага със значителен експертен опит и ресурси, но се ползва и от информацията, която редовно получава от заинтересовани страни и различни национални органи и органи на ЕС. Държавите членки, които работят самостоятелно, не разполагат с такова изобилие от ресурси. Те не биха могли да черпят данни на същото равнище и най-вече не биха могли да събират и оценяват тези данни по една общоприета методология. Разпокъсаността на ресурсите и липсата на платформа за обединяване на усилията и споделяне на най-добри практики биха означавали националните органи и заинтересованите страни да не разполагат с толкова информация, инструменти, бази данни и подкрепа, с колкото разполагат понастоящем. Икономиите от мащаба, генерирани чрез обединяването на всички заинтересовани страни около EUIPO, са създали възможности за редица инициативи, които иначе нямаше да се осъществят.

Както проучването, така и обществената консултация много ясно показват, че заинтересованите страни виждат несъмнената добавена стойност на регламента и на EUIPO.

Отмяната на регламента би сложила край на мултидисциплинарния подход на EUIPO, при който участват множество заинтересовани страни. При отмяна би се изгубила базата от знания на равнището на ЕС и би се прекратила работата в мрежа в рамките на Обсерваторията, а тежестта върху националните органи би се увеличила.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ИЗВЛЕЧЕНИ ПОУКИ

От оценката, подкрепена от проучването и обществената консултация, се налага изводът, че регламентът функционира добре и че EUIPO изпълнява задачите си по удовлетворителен начин. Оценката е положителна по всичките пет критерия за оценка, макар все пак да има поле за известни подобрения в областите, изброени по-долу и обхванати по-подробно в придружаващия работен документ на службите на Комисията.

EUIPO решително се зае със своите нови задачи и осигури на Обсерваторията солидна инфраструктура, включително бюджет, експертен опит, помещения за провеждане на заседания, средства за комуникация и други необходими ресурси. EUIPO също така разшири мрежата от заинтересовани страни, участващи в дейностите на Обсерваторията, като осигури ангажираността на националните органи, най-сериозно засегнати от нарушенията на ПИС както на равнището на ЕС, така и на национално равнище, и участието на заинтересовани страни от частния сектор и организации на гражданското общество.

С помощта на представителите в Обсерваторията EUIPO е постигнала конкретни резултати по всички задачи, обхванати от регламента. Тя е разработила прозрачни и обективни методики и редовно провежда ценни научни изследвания. Информацията, предоставяна от EUIPO и нейните партньори, например ОИСР и Европол, се счита за почиваща на факти, обективна, достоверна и надеждна. Поради това тя се използва

не само при обучението на служители на правоприлагащите органи и провеждането на инициативи и кампании за повишаване на осведомеността, но също и при разработването на стратегии за правоприлагане и действия в областта на политиката за защита на интелектуалната собственост, като например подкрепа за МСП. EUIPO също така е разработила инструменти за улесняване на борбата срещу фалшифицирането и пиратството.

Нарастващият обем фалшифицирани продукти, внасяни в ЕС, показва, че днес задачите на EUIPO са дори по-актуални, отколкото при приемането на регламента. Работата на EUIPO е съгласувана с общите цели на политиката на ЕС за насърчаване на иновациите, благосъстоянието и създаването на работни места. Борбата срещу незаконното производство и разпространение на фалшификати от престъпни организации е също така борба за здравето и безопасността на потребителите и за спазване на разпоредбите на екологичното и социалното законодателство. Европейската добавена стойност на работата на EUIPO е висока. Концентрирането на ресурси и експертен опит в един орган на равнището на ЕС създаде възможност да се постигне много по-голяма резултатност, отколкото би била постигната само на национално равнище. Дейностите, извършвани от EUIPO по силата на регламента, се финансират изцяло от собствените приходи на EUIPO и следователно без разходи за общия бюджет на ЕС. В рамките на ограниченията на наличните данни, от оценката се налага изводът, че EUIPO е използвала ефикасно наличните човешки и финансови ресурси.

При оценката бе установено също така, че съществуват възможности за подобрение. EUIPO следва да засили усилията си за осъществяване на прозрачно и всеобхватно наблюдение на възможното въздействие, но и на разходите и ползите от нейните дейности, предвидени в регламента, и по-специално на действията ѝ за повишаване на осведомеността. Съответно в годишните доклади на EUIPO следва да се предоставя обстоен преглед на извършените дейности и постигнатите резултати в областите, обхванати от регламента. EUIPO следва да се стреми да включва на по-ранен етап представителите на националните органи и други заинтересовани страни в планирането на дейностите си, предвидени в регламента. Това важи с особена сила за дейностите на EUIPO в държави извън ЕС. Оценката показа, че съществува известен дефицит в осведомеността на заинтересованите страни за дейностите на EUIPO в трети държави. Важно е също така при планирането и оповестяването на действията на EUIPO съгласно регламента да се отчита по-широкият контекст на политиката на ЕС в областта на интелектуалната собственост. По-конкретно, действията на EUIPO в държави извън ЕС трябва да бъдат оповестявани по ефективен начин и да са съгласувани с приложимите политики на Комисията. Достъпът до ценните публикации на EUIPO би могло да бъде подобрен, тъй като съществуващата система не е задоволителна. Тъй като поема все по-голям брой проекти, EUIPO понякога не успява да постигне резултати навреме; съответно тя трябва да вземе мерки за заделянето на достатъчно ресурси по всеки от проектите, обхванати от годишните ѝ работни програми, за да може да изпълни своите ангажименти. Това ще помогне на EUIPO да избегне забавянето на някои договорени действия поради липса на ресурси. И накрая, събирането на данни от националните органи все още представлява сложна задача и поради това EUIPO следва да продължи усилията си за насърчаване споделянето на значима информация от националните органи, както се изисква съгласно регламента, и доколкото е възможно да подкрепя работата на представителите на държавите членки в Обсерваторията по събирането на такива данни на национално равнище.

Общото заключение от оценката е, че регламентът е постигнал своите цели. Тясното сътрудничество на EUIPO с членовете на Обсерваторията и със службите на Комисията означава, че работата на органите на ЕС, националните органи и носителите на права по осигуряване спазването на ПИС вече е улеснена.

EUIPO се превърна в център за върхови постижения в противодействието на нарушенията на ПИС и централен източник на знания, развитие и обмен на най-добри практики в ЕС и в международен план. EUIPO изпълнява ролята на фактор, който едновременно допринася и е двигател на сътрудничеството между националните органи и носителите на права в целия ЕС и има важен принос за осъществяването на инициативите на Комисията в областта на интелектуалната собственост в рамките на ЕС и извън него.